

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Wydanie II

Za Wiarę i Ojczyznę!

„Gazeta Grudziądzka” wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I (Pomorze), II. Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica) III. (Wielkopolska i Śląsk) wraz z bezpłatnymi dodatkami „Gospodarz i Osadnik”, „Robotnik”, „Dobra Gospodyni”, „Śmiech”, „Przyjaciel Młodzieży”, „Gość Świąteczny” i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnym w dom 3,89 zł., miesięcznie 1,30 zł. przy wysyłce opaskowej pod poszczególnym adresem kwart. 4,00 zł., w Wolnym Mieście Gdańsku 2,50 guldenów, zagranicę wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgii 30 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów hol. w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danii 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara amerykań. — Ogłoszenia drobne za słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry.

Na czwartek, 29-go czerwca 1933 r.

Wincenty Witos do chłopów Pomorza

Drodzy Przyjaciele!

Przybyłem na Pomorze ze szczerą chęcią odwiedzenia Was także i w Tucholi. Byłem w trzech powiatach. Tam na zebraniach miałem sposobność spotkać się z ludowcami, którzy mimo wszystko co się stało pozostali wierni stronnictwu i idei ludowej. Tam się też przekonałem, że choć praca nasza stała się trudną i ciężką, choć zdrada niegodnych zaufania waszego wybrańców zrobiła spustoszenie moralne i mogła zachwiać wiarę, duch jest dobry, zapał wzrasta, zdolność do pracy i poświęceń u bardzo wielu widoczna.

Wiem, że budować trzeba nowy gmach na starym rumowisku, że czynić to trzeba wśród największych trudności i przeszkód tak ze strony dawnych nieublaganych wrogów, jak i niedawnych rzekomych przyjaciół, dziś zdradą i srebrenikami judaszowskimi żyjących.

Pamiętajcie jednak zawsze, że złoto w ogniu się oczyszcza, że tylko to zwycięstwo ma stałą wartość, które zostanie odniesione w walce. Wy, co idziecie na tę walkę nie będziecie stąpać po różach, prędzej zaś po bolesnych cierniach. Mimo to nie wolno wam ani stanąć, ani się też cofać.

Obowiązkiem waszym iść naprzód, walczyć i zdobywać.

Nie dopuszczajcie ani chwili zwątpienia, nie uważajcie się za osamotnionych, bo nie macie do tego najmniejszego powodu. Stoi za Wami potężna fala ruchu ludowego wznosząca w całej Polsce się z dnia na dzień, przyłączają się do Was siły młode, pełne zapału, chęci do pracy i poświęcenia się.

Przygarnijcie ich, współpracujcie z nimi.

Dom wasz partyjny został oczyszczony ze śmieci, pilnujcie nadal jego czystości. Lepsza jest mniejsza ilość dobrych idei przejętych ludzi, niż wielkie gromady zwolenników koryta.

We własnym obozie zachować musicie bezwzględna zgodę i solidarność, gdyż ona jest warunkiem Waszego powodzenia. Stoicie w obliczu wielkich wydarzeń. Prowadźcie musicie walkę z wrogami wewnętrznymi o prawo i wyzwolenie, ale także i to w pierwszym rzędzie o całość i nienaruszalność granic Państwa, o zagrożone przez drapieżnego Niemca Pomorze. W tej walce nie braknie żadnego z Was.

Całość i nienaruszalność granic naszego Państwa, obrona praw i naszych interesów ludowych, walka wytrwała o Polskę demokratyczną, sprawiedliwą, o Polskę ludową, jest naszym celem od którego

i Wam przed zupełnym zwycięstwem odstąpić nie wolno.

Usilnie żałuję, że nie mogę być między Wami, większe sprawy nie pozwoliły mi niestety na to.

Przesyłając Wam te parę słów do pracy wytrwałej, walki o prawo i przyszłość wzywam — powodzenia życzę. Spodziewam się, że w niedalekiej przyszłości znajdzie się między Wami.

Witos Wincenty.

*

Zebrania z udziałem prezesa Wincentego Witosy odbyły się w kilku powiatach Pomorza, w kilku zaś miejscowościach nie mogły dojść do skutku, gdyż policja do tego nie dopuściła.

(W Tucholi up. gdzie zebranie odbywało się zgodnie z art. 18 ustawy o zgromadzeniach, to jest każdy z zebranych posiadał legitymację członkowską Stron. Lud., pomimo tego policja nie zezwoliła na odbycie zebrania, zasłaniając się zarządzeniem starostwa.

Na zebraniu w Wąbrzeźnie m. in. uchwalono rezolucję wyrażającą hołd Prezesowi Witosowi, który nie tylko nie handlował nigdy Pomorzem, ale mimo osobistych prześladowań, mimo Brześcia i innych plag jakie go spotykały i spotykają, zajął się bardzo energiczną obroną przynależności Pomorza do Polski, rzucając swym donośnym głosem w świat hasło: Kto mówi korytarz, mówi wojna.

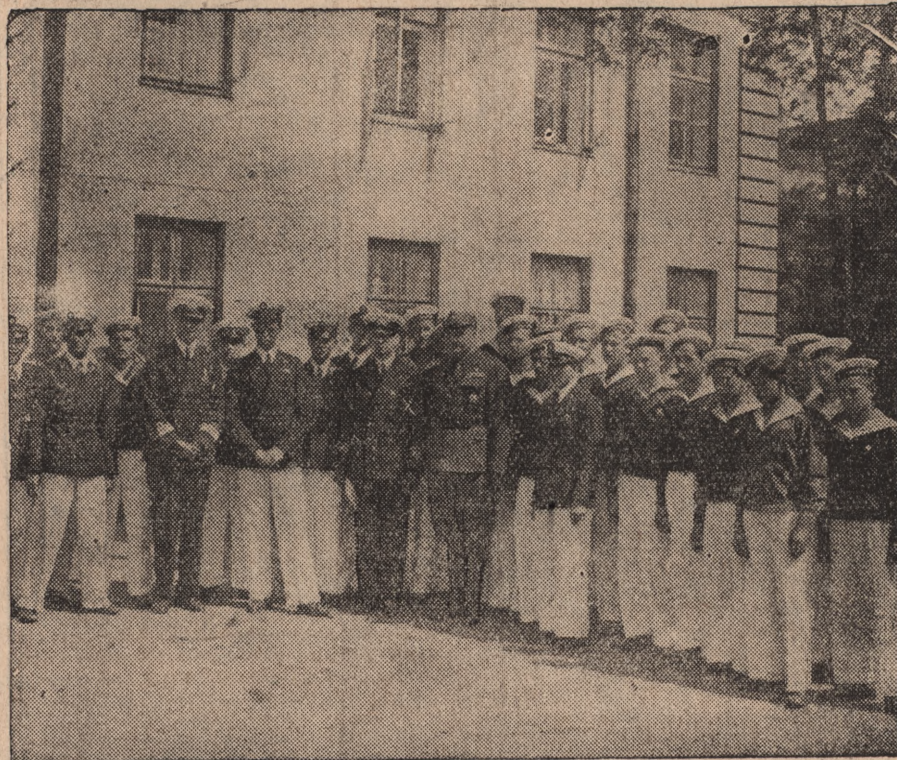
Nowe krwawe zajścia w Małopolsce zachodniej

Pomimo bardzo ostrożnego komunikatu i Kurjerka Ilustrowanego, gdzie wypadki te są w „swoisty” sposób. Jasną jest rzeczą, że każdy z Czytelników wysnuje z komunikatów tych właściwą prawdę.

Komunikat urzędowy: W dniu 22 bm. o godz. 17-tej w Grodzisku Dolnym w pow. Łańcuckim agitatorzy wywrotowi, korzystając z tłumnego zjazdu ludności, która brała udział w uroczystym nabożeństwie Okta-

wego komunikatu i Kurjerka Ilustrowanego, gdzie wypadki te są w „swoisty” sposób. Jasną jest rzeczą, że każdy z Czytelników wysnuje z komunikatów tych właściwą prawdę.

Komunikat urzędowy: W dniu 22 bm. o godz. 17-tej w Grodzisku Dolnym w pow. Łańcuckim agitatorzy wywrotowi, korzystając z tłumnego zjazdu ludności, która brała udział w uroczystym nabożeństwie Okta-

SZTAFETA WĘGLOWA W KIEROWNICTWIE MARYNARKI WOJEN. W tych dniach przejechała przez Warszawę sztafeta węglowa harcerzy morskich, wioząca bryłę węgla z Katowic do Gdyni. Celem sztafety była propaganda bezpośredniego połączenia miejsca produkcji z portem polskim. W czasie przejazdu przez Warszawę członkowie sztafety przyjęci byli przez szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej, kontradmirała Świrskiego (X).

wy Bożego Ciała, pragnąc wywołać panikę i wzburzenie włościan, dali w tłumie przed kościołem szereg prowokacyjnych strzałów.

Przybyli natychmiast na miejsce wypadku dwaj policjanci z miejscowego posterunku celem wysledzenia sprawców i uspokojenia ludności, zostali podstępnie otoczeni przez grupę wywrotowców i zaatakowani czynnie.

Posterunkowy Ignacy Sroka został zabity na miejscu, zaś poster. Feliks Ścisłowski ciężko ranny, niebawem zmarł.

Zaalarmowany komendant miejscowego posterunku wraz z dwoma policjantami pospieszył z pomocą napadniętym i widząc leżących na ziemi policjantów, otoczonych grupą wywrotowców, użył broni rozpedzając tłum, poczem zarządził pościg za sprawcami, w czym z czynną pomocą pospieszyła mu zgromadzona ludność.

W wyniku użycia broni 6 napastników zostało zabitych. — Energiczne śledztwo w toku.

Pogrzeb policjantów, ofiar swego obowiązku, odbył się w dniu 24 bm. w Przeworsku.

Znaczna zniżka kursu dolara

(W sobotę zeszedł na giełdach pieniężnych w Polsce zaznaczył się nowy znaczny spadek kursu dolara. Na rynku prywatnym płacono za dolara 7,15 zł, zaś Bank Polski płacił tylko 7,08 zł.

Posłom hitlerowskim odebrano mandaty

Na posiedzeniu sejmu dolnoaustriackiego w Wiedniu przyjęta została ustawa, na mocy której wszyscy posłowie narodowo-socjalistyczni (hitlerowscy) tracą swoje mandaty, zarówno w sejmie, jak i we wszystkich instytucjach samorządowych. Ustawa ta weszła natychmiast w życie.

Powyższa uchwała sejmu dolnoaustriackiego jest charakterystyczna dla obecnych metod walki stosowanych w Austrii przeciw hitlerowcom. W myśl prawa konstytucyjnego, rozwiązanie partii politycznej nie pozbawia równocześnie mandatów posłów tejże partii do przedstawicielstw krajowych i samorządowych. Sejm dolnoaustriacki pozbawiając mandatów posłów hitlerowskich postąpił w rzeczywistości wbrew konstytucji, naśladując jednak w tym względzie samego Hitlera, który w takiż sposób pozbawił mandatów posłów do parlamentu Rzeszy i sejmów krajowych, zasiadających tam z ramienia rozwiązanych partij. Jak widać więc, Austrija stosuje obecnie politykę „oko za oko, ząb za ząb”.

Kruszenie Pomorza

Ci, którzy utrzymali polskość Pomorza, zostali odsunięci
Na czoło pracy „państwowej” wysuwa się autor „Kaisertreue”

W bieżącym tygodniu oczy całej Polski zwrócone są na Pomorze. — Setki pociągów przywiezie do Gdyni dziesiątki tysięcy Polaków, którzy pragną zobaczyć polskie morze, pragną uradować swe oczy widokiem Gdyni, które w przeciągu 10 lat urosła z cichej wioski rybackiej na pierwszy port Bałtyku, pragną zwiedzić to Pomorze, które stanowi gwarancję niepodległego bytu Polski. — A jednak na Pomorzu są rzeczy, które stánowczo należałoby ukryć przed swoimi i obcymi, a raczej do których nie powinno się dopuścić za żadną cenę, a gdy już zaszyły to jaknajwcześniej zmienić.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że każda trwała budowa opiera się musi na twardym fundamencie przeszłości.

Pomorze taką przeszłość posiada i to nie byle jaką. — Mimo gwałtownej fali niemieckiej naciskającej na ludność pomorską tak ze wschodu jak i zachodu i północy, ludność pomorska umiała zębami i pazurami bronić swej polskości, umiała nie tylko utrzymać polski stan posiadania, ale w czasach najcięższego ucisku zdobywać nowe warstwy pracy.

Zdawałoby się, że każdy rząd polski będzie umiał wykorzystać ten skalisty fundament do utwierdzenia państwowości polskiej, a jednak ze smutkiem widzieliśmy jak z Pomorza znikł wojewoda pomorzanin, jak poznikali co do jednego wszyscy starostowie, tak jakby Boże broń, pochodzenie pomorskie przekszadzało sprawie dobrego zrozumienia potrzeb ludności i należytemu wykonaniu obowiązków urzędnika Rzeczypospolitej.

Tak samo dziwną i szkodliwą politykę stanowi kruszenie wszelkich sił politycznych i społecznych opartych o starą tradycję polską na Pomorzu, tylko dlatego, że nie chcą one śpiewać I Brygady i nie chcą krzyżeć stale „niech żyje dziadek”.

Byliśmy i jesteśmy świadkami podstępного działania szczególnie na terenie stronnictw opozycyjnych, gdzie się nasyla celowo lub kupuje jednostki bez wartości moralnej dla robienia różnych dywersji i rozłamów, byle tylko rozłożyć każdą samodzielną myśl, byle skrepić każdy śmiały ruch, który nie pochodzi ze wschodu.

Ludność pomorska, która nie jest przyzwyczajona do błysku mongolskich oczu daje się czasem złudzić, ale po bliższym zastanowieniu się zaczyna czuć odrazę i zniechęca się nie tylko do wschodnich metod, ale niestety częściowo także do państwa polskiego.

Ostatnio na terenie Pomorza całą dywersancką robotę za wzorem różnych „Głosów Ludowych”, których celem było kruszenie Stronnictwa Ludowego, robi „Kurier Bydgoski”, przemianowany z „Gazety Bydgoskiej”. Prowadzi on akcję kruszenia narodowej demokracji.

Nie chcemy Stronnictwu Narodowemu „Słowu Pomorskiemu” przypominać jego „Schadenfreude”, gdy taką samą akcją prowadzili Wasilewski i Rząsa przeciwko nam, ale stwierdzamy, że zatruwanie podstępami metodami i przekupstwem publicznej moralności na Pomorzu może źle się

skończyć nie tylko dla Pomorza, ale i dla Polski.

Aby nie być gołosłownym przytoczymy tylko jeden wypadek: Indywiduum, które za czasów zabobnych napisało wiernopoddańczy pruski madrygał „Kaisertreue” przerobiony w roku 1922 na „Czerwony obóz”, dziś zajmuje ezolowe

stanowisko w Grudziądzu w państwowym obozie BBWR.

Nie fortytowanie ciemnych indywiduów dla ciemnych celów, ale wolne współzawodnictwo umysłowych i gospodarczych sił na Pomorzu zapewni należyty rozwój tej prowincji, która stanowi płuca Polski.

W ciężkiej atmosferze toczą się obrady Konferencji gospodarczej

Donoszą z Londynu, że sytuacja na konferencji gospodarczej staje się coraz trudniejsza. Konferencja stanęła przed zagadnieniem albo odroczyć się, albo też, na życzenie delegacji angielskiej, oprzeć się na innych państwach.

Wybrano tę drugą decyzję i konferencja trwa nadal, jednak w atmosferze ciężkiej, przyczem panuje coraz bardziej powszechne przekonanie, że konferencja została zwołana conajmniej pół roku za wcześnie.

Angielski projekt rezolucji w sprawie cel

Podsekretarz stanu Hull przedstawił komisji gospodarczej projekt rezolucji w sprawie cel, która ma zastąpić

wycofaną ostatnio propozycję obniżenia taryf celnych o 10 proc. W myśli rezolucji wszystkie państwa, biorące udział w konferencji londyńskiej, mają przyjąć następujące punkty:

1) Zapoczątkowane dla prowadzenia dalszego ciągu polityki nacjonalistycznej przez jakiegokolwiek państwo, wzniesienie dodatkowych barjer celnych, jest sprzeczne z interesem ogólnym.

2) Ograniczenia importowe powinny być jaknajprędzej całkowicie zniesione.

3) Barjery celne muszą jaknajprędzej ulec obniżeniu dzięki układom dwustronnym lub wielostronnym.

4) Układy te nie powinny wprowadzać w całokształt umownych zagadnień czynników niekorzystnych dla handlu światowego.

Słuszność stanowiska naszego w sprawie zbożowego funduszu interwencyjnego

Gdy po nadmiernem rozdmuchaniu budżetu państwowego do granic 3 miliardów złotych, przyszyły lata kryzysu i do skarbu państwa zaczęło wpływać coraz to mniej podatków, przed czynnika-

mi rządzącymi stanęło dość kłopotliwe zagadnienie, w jaki sposób znaleźć jednak fundusze, potrzebne do pokrycia tych nadmiernych wydatków. Zaczęto więc grę z pozornym obniżaniem budżetu,

w zamian za to tworząc całą masę wyodrębnionych budżetów pod rozmaitymi nazwami funduszy specjalnych.

Jednym z ostatnich takich wynalazków funduszowych był interwencyjny fundusz zbożowy, który sprowadzone do nędzy społeczeństwo miało obciążyć nowym haraczem 100 milionów złotych.

Z poprzedniej praktyki czy to zbożowych cel zwrotnych, czy zbożowych cel premjowych, aż uadło dobrze wiemy, że wszystkie te zachody nie przyczyniły się do podniesienia poziomu cen zboża na rynkach krajowych, zaś wszystkie premje za wywóz zboża grzęzły w kieszeniach hurtowników i kupców zbożowych.

To też z chwilą powstania rządowego projektu stworzenia nowej kopalni złota dla hurtowników zbożowych, a to w postaci zbożowego funduszu interwencyjnego, „Gazeta Grudziądzka” stanowczo przeciwstawiła się temu projektowi, za co była nawet kilkakrotnie skonfiskowana. Kampanja nasza, prowadzona przeciwko funduszowi interwencyjnemu, odniosła wreszcie jednak należyty skutek.

Oto, jak podają komunikaty prasowe, projekt uruchomienia w tym roku specjalnego funduszu interwencyjnego zbożowego ma coraz mniej szans urzeczywistnienia. Nie należy oczekiwać zatwierdzenia tego projektu przez komitet ekonomiczny ministrów.

Potwierdza się więc słuszność stanowiska, jakie zajęła „Gazeta Grudziądzka” w stosunku do tego nowego obciążenia podatkowego, podawanego w formie funduszu interwencyjnego, który byłby tylko nowym źródłem dochodów uuprzywilejowanych osób.

WJAZD KRÓLA FEISALA DO LONDYNU.

Król Iraku Feisal przybył z oficjalną wizytą do Londynu podejmowany bardzo uroczystie. Na zdjęciu widzimy przejazd do pałacu Buckinghamskiego, na lewo król Feisal, na prawo król Jerzy. Pułki gwardyjskie tworzą szpaler.

Czas nareszcie skończyć z zabytkami ciemnego barbarzyństwa

Nie wszyscy o tem wiedzą, że w religji żydowskiej rabin jest tylko nauczycielem, natomiast rytuału zabijania bydła przepisano przez Mojżesza i uzupełniono przez talmudystów jest właściwym kapłanem-ofiarnikiem i następcą tych kapłanów, którzy sprawowali krwawe ofiary bydłce w świątyni jerozolimskiej.

Stanowisko rzeźnika gminy żydowskiej jest nie tylko zaszczytnym ale i dochodowym, a olbrzymie majątki rodziny Kohnów (Kohen znaczy kapłan) pochodzą ze zawodowo uprawianego rzeźnictwa. Nie mielibyśmy nic przeciwko temu, gdyż nie mieszamy się we wewnętrzne sprawy religji żydowskiej, gdyby nie to, że żydzi przy tej okazji zagarnęli w swoje ręce całe rzeźnictwo i nałożyli na ludność chrześcijańską olbrzymi haracz sięgający dziesiątek milionów.

Żydowski religijny ubój bydła odbywa się w haniębny i barbarzyński sposób. Opisuje go wileńskie „Słowo“:

„Bydło przed zaslachtowaniem musi być — w myśl przepisów rytualnych — obalone. W tym celu robotnicy pętają mu nogi i zmuszają do wywrócenia się przez wyłamanie ogona. Padając, zwierzę łamie sobie żebra, biodra, nogi, odtrąca rogi. Następuje dalszy proceder hańbiącego w swoim barbarzyństwie „rytualnego“ uboju.“

Uboj polega na tem, że rzeźnik odmawiając pewne żydowskie religijne formułki, przecina gardło bydłciu tak powoli, by z niego zesłała wszystka krew, przyczem bydła powiazane sznurami muszą patrzeć na śmiertelne drgawki i strugi krwi zwierząt wcześniej zarzniętych.

Każdy kto w rzeźni miejskiej w Kongresówce lub Małopolsce przypatrzy się tej obrzydliwej ceremonii dozna tej współczesnej ohydy i „kapłana“ rzeźnika, brudnego brodatego żyda ubranego w przepisowy brudny chałat.

Mimo to, że istnieją w cywilizowanym świecie metody prawie bezbolesnego zabijania zwierząt to tolerowanie pod pozorem religijnym tego obrzydliwego paskudztwa w Polsce jest dalej nie do zniesienia, zwłaszcza, że mięso (naturalnie lichsze gatunki) jest przeznaczone w olbrzymiej ilości dla chrześcijan.

Według statystyki ogłoszonej przez „Gazetę Warszawską“ ten ohydny rytualny mord obejmuje wszystkie bydło rogate zabijane w Warszawie, Łodzi, Białymstoku, w Kielcach i w Łucku, a blisko 100 procent w Wilnie, Grodnie, Lublinie, Równem, Krakowie i Lwowie.

W mniejszych miastach i miasteczkach dzieje się to samo, a wyjątek stanowią tylko województwo poznańskie i pomorskie, gdzie jednak ta ohyda szerzy się coraz bardziej.

Ciekawym jest również ile ten „religijny“ (!!!!) rzeźnik każe sobie dopłacać do swego niecznego rzemiosła za zachowanie barbarzyńskich żydowskich formulek. Otóż w Warszawie ubój zwierzęcia kosztuje 6 zł, natomiast dodatek rytualny wynosi 13 zł 75 gr, w Poznaniu zaś 10 zł.

Ponieważ Ministerstwo wyznań religijnych (tak, tak! musi się interesować jako sprawą religijną) uznało te opłaty za wysokie przeto przumiślało się z żydami, które władzy następujące dodatkowe taksy za ubój według obrządku żydowskiego, a mianowicie: wół, krowa — 8 złotych, cielę, owca, baran —

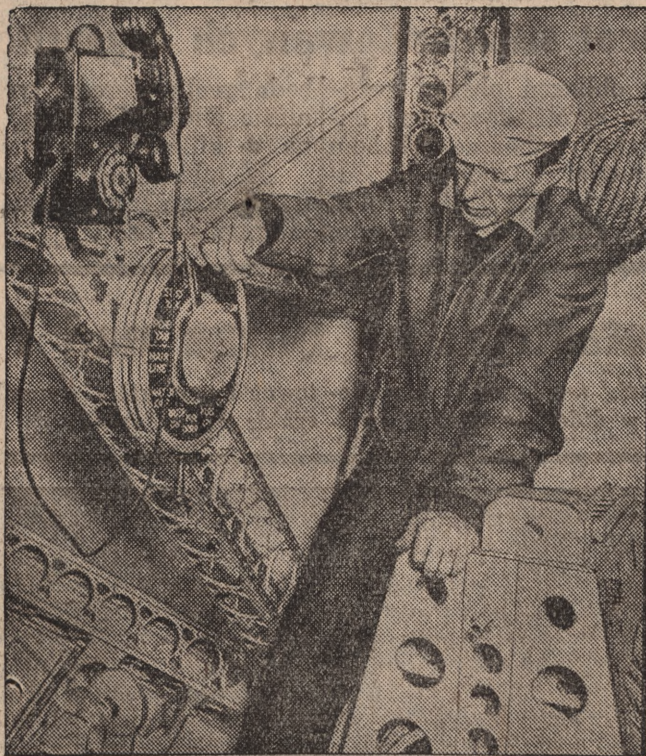
3 złote, indyk — 1.40 zł, gęś 1 zł, kaczka 50 gr, kura 40 gr, kurczę 20 gr, gołąb — 10 gr.

Asterwa na podstawie zgody Ministerstwa wyznań religijnych społeczeństwo polskie i chrześcijańskie opłaca olbrzymi haracz na cele religijne żydowskie, a „Gazeta Warszawska“ oblicza, że przyjmując iż ubój rytualny obejmuje 90 procent uboju bydła w Polsce, to wyznaniowe gminy żydowskie otrzymały w r. 1930 — 24 milj. zł. w r. 1931 — 26 milj. zł., w r. 1932 — 19 milj. zł.

W ciągu więc trzech lat wypada horrendalna suma 70 milionów złotych. Powiedzmy, że w tej liczbie znajduje się trzecia część wpłaconych przez ludność żydowską, pozostaje więc około 50 milionów złotych wpłaconych gminie żydowskiej przez społeczeństwo polskie.

Najwyższy czas, aby nareszcie skończyć z tym barbarzyństwem, które powstało przed przeszło trzema tysiącami lat, gdy żydzi na bydło uczyli się mordować mieszkańców zdobytych ziem.

Cała ta sprawa wywołuje naturalnie obrzydzenie, ale trudno pomijać milezieniem ten cuchnący wrzód.

W KABINIE RADJO - TELEGRAFISTY.

Oto fragment kabiny największego sterowca świata „Macenu“, w której m. in. znajduje się 19 aparatów do wysyłania, w razie nieszczęścia depesz iskrowych z wołaniem o pomoc. Każdy z tych aparatów pracuje na innej fali radjowej.

Tajemnica Krwawych zająć w powiecie ropczyckim i rzeszowskim

Przed paru dniami podaliśmy wiadomość, omawiającą krwawe zajścia, jakie odbyły w powiecie rzeszowskim i ropczyckim. — Urzędowa agencja prasowa PAT, podając komunikaty o wypadkach przypisywała te zajścia, które kosztowały bardzo wiele krwi ludzkiej agitacji komunistycznej. Pokazuje się jednak, że było to zbyt wielkie uproszczenie sprawy, które odebrało zupełnie wiarygodność urzędowego doniesienia i dlatego stojący na usługach policji „Ilustrowany Kurjer Codzienny“ podał następujące wyjaśnienie tej groźnej tajemnicy:

Początkiem zająć były zatargi, jakie wynikły w jednej z gmin pow. ropczyckiego pomiędzy ludnością a urzędowymi czynnikami wykonawczymi na tle podatków.

Przy tej okazji trzeba zwrócić uwagę czynnikiem nadrzędnym w stosunku do miejscowych organów wykonawczych, że w okresie tak ciężkiego kryzysu gospodarczego, jaki obecnie przeżywamy, należy zwrócić szczególną uwagę na to, aby każdy miejscowy egzekutor, czy wogóle funkcjonariusz niższego stopnia (czy to z dziedziny administracji skarbowej czy politycznej), łączył stanowczość w urzędowaniu z odpowiednim taktem i spokojem tak, aby możliwie najbardziej ograniczyć wszelkie nieuniknione może skądinąd starcia i incydenty.

Tak pisze Kurjerek, który stale przedstawia wszystkie zajścia pod kątem widzenia chwilowych interesów B. B. Niestety nie możemy podać przebiegu zająć we właściwym świetle, a Czytelnicy łatwo zrozumieją z jakich powodów.

Nowy ustrój szkolnictwa

W myśl ustawy o reorganizacji szkolnictwa, ustrój szkolnictwa powszechnego i średniego będzie wyglądał następująco: 6-cio klasowa szkoła podstawowa, 4-klasowe gimnazjum i 2-letnie liceum.

Czterolenie gimnazjum będzie miało jednolity program, t. j. nie będzie dzielone na rozmaite typy jak dotychczas.

Od początku nadchodzącego roku szkolnego nie będą już istnieć w gimnazjach klasy 1-sze i 2-gie, zaś klasy 3-cie będą przemianowane na klasy 1-sze nowego typu gimnazjów.

Klasy czwarte do ósmej prowadzone będą jeszcze według starego typu szkolnictwa.

WALIGÓRA

Powieść historyczna z czasów Leszka Białego przez J. I. Kraszewskiego
Opracował Ignacy Zniński 50

— On nic nie znaczy! — wyrwał się Plwacz — nic! żdźbło, prószyna! słabizna! Wszyscy go opuszczają!... Polanie pójda za mną i za duchowieństwem. Próchno, zgnilizna! Nogi mu się te długie połamają i padnie! Choćby we dwóch z Leszkiem za ręce się wzięli, zdążymy ich pokonać! Mali ludzie są!

— Ale jest biskup Iwo i Krakowianie a księżę Henryk — rzekł Jakska. — Jam oto właśnie we Wrocławiu był, stamtąd się nic dobrego spodziewać nie można.

Światopełk i Plwacz popatrzyli na się. notem na Jakse.

— Słuchaj Jaszku — odezwał się pierwszy z nich, który widocznie miał tu stanowczy głos i przewagę — wiem, żeś Jakska i mój powinowaty, wiem, że ci sadła zaleli za skórę, żeś dużo przecierpiał, ale ja cię nie znam, czyś ty się na co zdał. Ojciec rozum ma i siłę.

— Ale ja mam serce i chcę zemsty! — odparł Jakska. — Czy się na co zdam, popróbujcie. Już to zem uszedł z Krakowa do was, coś warto.

Światopełk popatrzył nań chłodno i rozważnie, a Plwacz, nie śmiejąc się odzywać, oczy trzymał w niego wlepione.

I stanął naprzeciw niego, mówił powoli:

— Leszka stłuc w polu, choćby i Henryka po sobie miał i Laskonogiego, dalibyśmy radę, ale ludzi szkoda i nas też; obejdzimy się mniejszem... Niechaj ojciec pod-

daje, że my do zgody, do rozmowy, do układów skłonni, że my baranki. Niechaj tu gdzie w bliskości granic wiec naznaczą, niechaj Leszek zjedzie jako rozjemca, a już resztę my potrafiemy... Rozumiesz ty? W to trzeba bić!

Jakie nie w smak poszło, co Światopełk powiedział, stał namarszczony.

— Niech Miłość wasza mi przebaczy — odezwał się. — Co z tego będzie? Naznaczą zjazd, napłynie rycerstwo i nadczą zjazd, napłynie tak, jak na Dłubnią z księciem Henrykiem, ręce każą podać i zgodę zapiją.

— Alem ja nie Henryk! — krzyknął gwałtownie Światopełk, za ręce go chwytając.

— Rób, jak ci mówię — dodał Światopełk — bo wiem, co mówię i wiem, co uczynię, a co powiem, to

się stanie... Skończymy na zjeździe, a no nie tak, jak ty myślisz...

Odonicz wstał też, potwierdzając po swojemu urywanymi słowy, które gęste plucie napół rozcinało, co szwagier powiadał.

— Próchno! słabizna! lichota! Wszystkich ich pokonamy! nie zmoją nas!... Zjazd niech będzie! Niech duchownych naściągą, ja ich przez moich ponawracam... zatkam im usta złotem, nadaniami... Niech się zjadą... będziemy robili zgodę...

— Przywiesim do niej pieczęć czerwoną — dodał Światopełk.

— Jutro rano w drogę! — klepiąc go po ramieniu, odezwał się Światopełk — a pamiętaj o tem, że umieć milczeć, to rozum większy, niż umieć gadać.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Lista członków Rady Naczelnej Str. Ludowego

wybranej na Kongresie w dniach 27 i 28 maja br.

1) Araszkiwicz Stanisław, Stopnica; 2) Babski Bolesław, Opatów; 3) Balcerzak Józef, Łask; 4) Bagiński Kazimierz, Warszawa; 5) Baranowski Wincenty, Wieluń; 6) Bardziński Adam, Częstochowa; 7) Białokórski Józef, Płock; 8) Błasiak Józef, Warszawa; 9) Bogusławski Aleksander, Radzyń; 10) Broma Franciszek, Radzymin; 11) Brodacki Jan, Kraków; 12) Banaczyk Władysław, Poznań; 13) Bobek Paweł, Cieszyn; 14) Bohusz Bolesław, Radzymin; 15) Bryl Jan, Lwów; 16) Ciastek Franciszek, Sandomierz; 17) Celejewski Stefan, Stopnica; 18) Chadał Edward, Garwolin; 19) Chłopek Paweł, Krasnystaw; 20) Chwaliński Piotr, Wieluń; 21) Czajka Franciszek, Mińsk Mazow.; 22) Czapski Andrzej, Gostynin; 23) Czarnecki Maksymilian, Radomsko; 24) Czernicki Tomasz, Zamość; 25) Ćwikła Józef, Lubawa; 26) Dobroch Władysław, Warszawa; 27) Drożdżik Wojciech, Srem; 28) Domasiewicz Jan, Grójec; 29) Domagała Ludwik, Wieluń; 30) Drozdowski Jan, Grójec; 31) Dubrownik Adolf, Lidz; 32) Duro Jan, Opatów; 33) Elmer Benedykt, Warszawa; 34) Fijałkowski Władysław, Piotrków; 35) Filipowicz Władysław, Gorlice; 36) Fryder Antoni, Jędrzejów; 37) Gortat Wincenty, Łęczycza; 38) Gaska Jan, Puławy; 39) Gruszka Brunon, Jarosław; 40) Graliński Zygmunt, Warszawa; 41) Gława Wincenty, Łask; 42) Garlacz Piotr, Wadowice; 43) Gutowski Stanisław, Grójec; 44) Grudziński Józef, Warszawa; 45) Gesing Roman, Mielec; 46) Januszewski Waclaw, Warszawa; 47) Janusz Stanisław, Przeworsk; 48) Jachowicz Józef, Łańcut; 49) Jaworski Jan, Kozienice; 50) Jedliński Wiktor, Jarosław; 51) Józwik Józef, Pomorze; 52) Kalinowski Stanisław, Warszawa; 53) Kotarski Jan, Krasnystaw; 54) Krzeptowski Waclaw, Nowy Targ; 55) Koczara Piotr, Pułtusk; 56) Korczak Andrzej, Warszawa-powiat; 57) Kosmowska Irena, Warszawa; 58) Koter Andrzej, Lublin; 59) Karpala Stanisław, Kalisz; 60) Kostrubała Stanisław, Zamość; 61) Król Jan, Łowicz; 62) Kuncewicz Jerzy, Warszawa; 63) Kuliński Stanisław, Włocławek; 64) Krysa Jan, Warszawa; 65) Kozłowski Józef, Mińsk Mazow.; 66) Klawek Antoni, Czarnków; 67) Kafel Mieczysław, Gorlice; 68) Krzeziuk Henryk, Dąbrowa k. Tarnowa; 69) Kiernik Władysław, Warszawa; 70) Kasperlik Stan., Grudziądz; 71) Kulerski Wiktor, Grudziądz; 72) Langier Antoni, Konin; 73) Lasocki Zygmunt, Lwów; 74) Lypacewicz Waclaw, Warszawa; 75) Łazuk Stanisław, Białystok; 76) Łoś Dominik, Białystok; 77) Malinowski Maks., Warszawa; 78) Motz Bolesław, Paryż; 79) Mularek Ignacy, Turek; 80) Margul Marcin, Warszawa; 81) Markiewicz Antoni, Rawa Mazow.; 82) Mirecki Stefan, Błonie; 83) Mochniej Józef, Hrubieszów; 84) Marchwicki Wojciech, Kraków; 85) Mierzwa Stanisław, Kraków; 86) Marchlewski Leon, Kraków; 87) Mamak Józef, Limanowa; 88) Maciuszek Wojciech, Nowy Sącz; 89) Madejczyk Jan, Jasło; 90) Mazur Jan, Kozienice; 91) Makarewicz Bron., Grodno; 92) Mikołajczyk Stanisław, Wągrowiec; 93) Mocek Leon, Kościan; 94) Nocznicki Tomasz, Warszawa; 95) Nabzyk Stanisław, Krotoszyn; 96) Nosek Jan, Mińsk Mazow.; 97) Nosek Jan Józef, Poznań; 98) Nowak Stanisław, Konecki; 99) Osiecki Stanisław, Warszawa; 100) Poletek Stanisław, Stopnica; 101) Putek Józef, Wadowice; 102) Pawłowski Jakób, Dobromil; 103) Pluta Andrzej, Rzeszów; 104) Pac Konstanty, Chełm Lub.; 105) Poprawa Marcin, Gostyń; 106) Panaś Józef, Grudziądz; 107) Pilarek Stanisław, Pińczów; 108) Piróg Jan, Tarnów; 109) Pa-

sicki Antoni, Rudki; 110) Rogowski Franciszek, Sochaczew; 111) Róg Michał, Warszawa; 112) Rychlik Piotr, Sieradz; 113) Regieć Karol, Tarnów; 114) Rataj Maciej, Warszawa; 115) Smoła Jan, Warszawa; 116) Szmajda Józef, Włodawa; 117) Stolarski Błażej, Brzeziny; 118) Świetlik Piotr, Przeworsk; 119) Swidziński Lucjan, Hrubieszów; 120) Sawicki Adolf, Sokółka; 121) Sliwiński Jan, Brzeziny; 122) Sta-

wiarski Antoni, Iłża; 123) Stępiak Józef, Lublin; 124) Sieczak Jan, Łuków; 125) Szpringerowa Małgorzata, Zamość; 126) Szafranek Jan, Stopnica; 127) Szurmacki Julian, Radomsko; 128) Szczepański Stanisław, Kraków; 129) Stachnik Franciszek, Ropczyce; 130) Szapiel Antoni, Święciany; 131) Thurgutt Stanisław, Warszawa; 132) Tabor Jan, Miechów; 133) Tatarczyk Stefan, Lubartów; 134) Uciński Władysław,

Mława; 135) Wasilewski Marcin, Skiernewice; 136) Wierzbowska Wanda, Warszawa; 137) Wójcik Stanisław, Lublin; 138) Wyrzykowski Henryk, Sieradz; 139) Waleron Andrzej, Jędrzejów; 140) Więcaszek Józef, Radom; 141) Wojtasik Jan, Pińczów; 142) Wrona Stanisław, Warszawa; 143) Witos Wincenty, Tarnów; 144) Wójcik Franciszek, Kraków; 145) Widota Kazimierz, Trembowla; 146) Zalewski Jan, Garwolin; 147) Zawrotniak Michał, Zamość; 148) Zawadzki Wojciech, Konin; 149) Zelezowski Wincenty, Siedlce; 150) Wóznicki Jan, Warszawa.

Gwałty hitlerowskie

Hitlerowska gazeta „Rhein-land front” donosi, że w miejscowości Volkstein w Palatynacie tłum wdarł się do plebanji katolickiej, wyprowadził przemocą miejscowego proboszcza na ulicę i zmusił do publicznego odwołania zarzutów, stawionych przez niego narodo-

wym socjalistom. Po dokonaniu tego aktu, proboszcz na rozkaz komendy szturmówek hitlerowskich został osadzony w areszcie.

Podobny los spotkał dwóch miejscowych komendantów Stahlhelmu.

220 budynków spłonęło

Katastrofalny pożar nawiedził wieś Żerdzie, pow. pułaskiego. Wskutek zbrodniczego podpalenia płomienie, pomimo rozpaczliwej akcji ratunkowej, strawiły 220 budynków, a w tem 67 domów mieszkalnych. Ponadto kompletnemu

zniszczeniu uległ inwentarz marnoty i częściowo żywy. Wypadku z ludźmi nie było. Według przewidywań obliczeń, straty wynoszą około pół miliona zł. Bez dachu pozostało kilkaset osób.

Zwrot skonfiskowanych majątków

Według obliczeń obszar gruntów i lasów, skonfiskowanych ongiś przez rządy zaborcze osobom biorącym udział w ruchu niepodległościowym po 1831 i 1863 roku, a które to grunta i lasy zwrócone

będą spadkobiercom tych osób, wyniesie około 65.000 ha, a złoży się na to kilkadziesiąt pozycji.

W niektórych wypadkach dzieła się odzyskanym majątkiem po kilkanaście osób.

Katastrofalna burza nad Francją i Jugosławją

Nad Francją środkową i południowo-towne burze, które wyrządziły nieobliczalne wprost szkody.

Pod przewodnictwem Japonji utworzona ma zostać Liga Narodów krajów Dalekiego Wschodu, która będzie niezależna od Ligi Narodów w Genewie. Powyżej zdjęcia z wschodniej Azji; u góry, na lewo: Lama tybetański; na prawo widok Charbinu; u dołu na lewo: Stara brama w Pekinie; na prawo: gmach pewnego koncernu wydawniczego w Tokio.

Hausner znowu leci do Polski

Jak donoszą z Ameryki, lotnik Stanisław Hausner, Polak, który raz już przedsięwziął lot z Ameryki wprost do Warszawy, zakończony katastrofą na oceanie, zdecydował się już napewno podjąć w pierwszych dniach lipca ponowny lot z Nowego Jorku do Warszawy.

Obecnie lotnik nasz zawzięcie trenuje, oczekując na pomyślne warunki atmosferyczne. Gdyby one były przychylne, Hausner będzie zamierzał pobić rekord lotu w linii prostej, gdyż zapas benzyny pozwoli mu na lot do Warszawy, a nawet jeszcze dalej.

Bomba w Bazylice św. Piotra

Jakiś nieznanymi osobnik, wchodząc do bazyliki św. Piotra w Rzymie — pozostawił u jednego ze służących kościoła mały pakietek, który w kilka chwil potem eksplodował, raniąc lekko trzech mężczyzn i jedną kobietę. Wybuch był tak słaby, że nie uszkodził murów kościoła, a znajdujący się wewnątrz bazyliki, nie słyszeli nawet detonacji.

W okolicach St. Etienne oberwane się chmury pociągnęło za sobą zalanie kilku wsi. Wszystkie prawie szosy, prowadzące do St. Etienne, stoją pod wodą, wszelka komunikacja kołowa jest uniemożliwiona.

W okolicach Clermont katastrofalne gradobicie, trwające przez dwie godziny, zniszczyło doszczętnie wszystkie plony na polach i w sadach. Od uderzenia piorunów zginęło kilkadziesiąt sztuk bydła.

Podobne wiadomości groźne nadchodzą z okolic Vichy, gdzie winnice na wielkim obszarze stoją pod wodą i zasiewy na przestrzeni kilku kilometrów kwadratowych uległy zniszczeniu.

Szkody wyrządzone przez burze i powodzie w wyżej wspomnianych prowincjach idą w miliony franków.

Okolicie północnej Jugosławji i Bośni nawiedzone zostały w ostatnich dniach przez niezwykle gwałtowne, huraganowe burze, które na wielkiej polaci kraju spowodowały olbrzymie spustoszenia.

Z powodu kilkunastu bezustannych ulew, miejscowość Banjaluka stoi prawie całkowicie pod wodą. W wzbitych nurtach zginęły wielkie masy bydła i drobiu. Szereg domostw uległo zawaleniu. Rzeka Vibac wystąpiła z brzegów zalewając dalekie obszary. W okolicach Metlovic spadł grad olbrzymiej wielkości, od którego zabitych zostało kilkanaście krów na pastwiskach. Szkody powodziowe są wszędzie bardzo wielkie.

Z Białogrodu wysłane zostały do czołowych zagrożonych liczne drużyny ratunkowe i transporty żywnościowe dla udzielenia pierwszej pomocy powodziom.

*** JESZCZE TYLKO JEDEN** numer Gazety Grudziądzkiej wyjdzie w bieżącym miesiącu. Kto więc był opieszalszy i dotychczas nie zapisał jeszcze Gazety Grudziądzkiej na przyszły kwartał wzgl. miesiąc, niechaj czempredziej to uskuteczni.
Pamiętajcie, że w nadchodzącym kwartale dodajemy do Gazety

Grudziądzkiej dalszy tomik „Adwokata i Doradcy Domowego”, a w lipcu tomik „Ciekawych opowieści” na tańsze nie.
Kto pozatem nie uiści swoich zaległości za Gazetę Grudziądzką ten nie otrzyma ani Gazety Grudziądzkiej, ani tych cennych i pięknych dodatków bezpłatnych.

Nasza ankieta w sprawie kartelu chłopskiego

W jednym z pierwszych numerów Gazety Grudziądzkiej w miesiącu lipcu ogłosimy naszą ankietę w sprawie kartelu chłopskiego.

Prosimy przeto o uważne przeczytanie naszego dodatku o kartelu chłopskim, by móc dokładnie i rzeczowo odpowiedzieć na zapytania naszej ankiety.

Wiadomości bieżące

Czwartek. 29 czerwca 1933 r.
Czwartek: **Piotra i Pawła ap.** W. sl. 3,17; z. 8,01. Wsch. księż. 10,35; z. 23,08
Piątek: **Emilji p.** Wschód słońca 3,18; zach. 8,01. Wsch. księż. 11,52; z. 23,19.
Sobota: **Najśw. krwi P.J.** Wsch. sl. 3,19; zach. 8,00. Wsch. księż. 13,13; z. 23,32.

Przy licznych dolegliwościach kobiecych naturalna woda gorzka „Franciszka - Józefa” przynosi znakomitą ulgę. Zalecana przez lekarzy.

*** DZISIEJSZY NUMER „GAZETY”** wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dołączamy „GOŚCIA ŚWIATECZNEGO”.

Województwa centralne.

PRZYPADKOWE ODKRYCIE MORDERSTWA.

Do komendy policji państw. w Koninie, woj. łódzkiego, nadeszło zawiadomienie o wykryciu morderstwa we wsj Śmietnie.

Jeden z wieśniaków, przechodząc onegdaj obok zagrody Tadeusza Kochańskiego, spostrzegł, że w pobliżu parkanu leży mężczyzna, pławiący się w kałuży krwi.

Były to zwłoki Kochańskiego, który, jak się okazało, zastrzelony został z fuzji. Zabójcy dotychczas nie ujęto.

Notowania giełdowe

Bydło i mięso

z dnia 26-go czerwca 1933 r.
Płacono w złotych za 100 kg. żywej wagi

	Warszawa	Lwów
Woly I. gat.	75—80	60—70
Woly II. gat.	70—75	55—60
Stadniki I. gat.	—	55—58
Stadniki II. gat.	—	45—50
Stadniki III. gat.	—	48—60
Krowy I. gat.	—	50—58
Krowy II. gat.	60—65	40—48
Krowy III. gat.	—	30—36
Jalówki I. gat.	—	56—62
Cielęta I. gat.	70—75	35—60
Swinie:		
ponad 150 kg.	110—115	—
130—150 kg.	105—110	—
110—130 kg.	90—100	80—90

Wartość pieniędzy:

1 funt szterl. angielskich	zł 30,20
1 dolar amerykański	zł 7,08
100 franków francuskich	zł 35,10
100 franków szwajcarsk.	zł 172,45
100 franków belgijskich	zł 124,30
100 koron czeskich	zł 26,50
100 guldenów gdańskich	zł 173,60
100 marek niemieckich	zł 211,00
Gram czystego złota	zł 5,92

SKÓRY.

Kraków, 23. 6. Notowania hurtowe skór surowych za 1 kg wg. Centrali Targów w zł; wołowe do 0,80; krowie 0,70; jałowicze 0,80; cielęce 4—5 za sztukę.

to. Stwierdzono tylko, że zbrodni tej dokonał z zasadzki. Najprawdopodobniej zbrodnia ma tło zemsty osobistej, gdyż Kochański, będąc przystojnym mężczyzną, cieszył się dużymi względami u kobiet, a ostatnio miał romans z jedną z piękności wiejskich.

SKAZANIE BRATOBÓJCZY.

Sąd okręgowy w Grodnie rozpoznał sprawę Jana Łukaszewicza, oskarżonego o zabójstwo brata Konstantego. Bracia mieszkali i pracowali na wspólnym gospodarstwie w zupełnej zgodzie. Niesnaski pomiędzy nimi rozpoczęły się dopiero od chwili, kiedy Konstanty po śmierci pierwszej żony ożenił się poraż drugą. W ubiegłym roku wygrał przemocą się od sprzeczki, która przeistoczyła się następnie w bójkę. Jan zadał Konstantemu kilka uderzeń nożem, powodując śmierć brata. Sąd skazał bratobójcę na 5 lat więzienia.

Małopolska.

4 OSOBY RAŻONE PIORUNEM POD ŚNIATYNEM.

W czasie szalejącej nad Krościenkiem pod Śniatynem burzy zostały rażone piorunem 4 osoby, z których dwie poniosły śmierć na miejscu, zaś pozostałe dwie osoby zdołano uratować.

MASOWE ARESZTOWANIE KOMUNISTÓW WE LWOWIE.

W związku z przygotowaniem komunistów lwowskich do awantur ulicznych w dzień „marszu głodnych”, mającego się odbyć we wtorek, przeprowadziła policja polityczna we Lwowie w nocy z niedzieli na poniedziałek masowe rewizje i aresztowania. Do wydziału śledczego sprowadzono około 80 komunistów. Dochodzenia toczą się.

Kresy Wschodnie.

FALSZYWA ZAKONNICA — KWESTARKA.

Na terenie gminy piotrkowskiej na Wileńszczyźnie zatrzymano zawodową oszustkę Wandę Kośnońną, która w przebraniu zakonnicy zbierała ofiary na kościoły, legitymując się podpisami wybitniejszych duchownych, które oczywiście były sfalszowane. Komitet ratowania bazyliki wileńskiej za naszem pośrednictwem ostrzega wszystkich, że zarówno na Wileńszczyźnie, jak i w innych dzielnicach Polski grasują oszuści, którzy zbierają datki na odnowienie bazyliki. Władze kościelne ostrzegają, że osoby świeckie indywidualnie nie są upoważnione do zbierania na prowincji ofiar na bazylikę, ani też na inne świątynie.

Odpowiedzi Redakcji.

— Zalasziński Józef, Janiny. Prenumeratę opłacił Pan do dnia 1. X. br.
— J. Kasprzak, Przystron. Wiersz umieścimy. Korespondencję obawiamy się umieścić.

Stroje, klejnoty, bogactwa bledną

wobec świeżej cery i pięknego ciała,

Artyści i poeci współzawodniczyli z sobą zawsze w opiewaniu zalet, któremi los obdarza kobietę. Darem takim jest w pierwszym rzędzie świeża, młodzieńcza cera, którą osiąga się i zachowuje tylko przez regularne używanie mydła Palmolive.

Do wyrobu mydła Palmolive służą słynne olejki owoców oliwnych, palm i orzechów kokosowych. Obfita jego piana usuwa łagodnie wszelkie nieczystości i ożywia obieg krwi, nadając twarzy aksamitną miękkość i giętkość młodości.

Niech Pani używa mydła Palmolive nie tylko do twarzy, lecz także do pielęgnowania całego ciała, a zdziwi się Pani, jak prędko skóra Jej stanie się delikatną i aksamitną.

Wyrób krajowy.

1 kawałek Gr. 90

PALMOLIVE STAMPEO
PIELĘGNUJE WŁOSY JAK MYDŁO PALMOLIVE CERĘ

W łunie pożarów

Łuna pożarów nad krajem nie przegasa. Niema dnia, aby nie notowano nowych pożarów. I tak w powiecie nadworniańskim w Ostawach Białych pastwa ognia padła zagroda Anny Bodnaruk wraz z inwentarzem. W Żywaczowie ad Horodenka spłonął dom mieszkalny i budynki gospodarcze Anniei Sudik. W Różance Niżnej pow. Stryj zgorzały doszczętnie dom, stajnia i stodoła Michała Hawryłowa na szkodę 8.500 zł.

W Jarosławcu pow. hrubieszowskiego i w Gruszy Malej pow. zamojskiego, wybuchły pożary, przyczem w Jarosławcu spłonęło 5 przycód, w Gruszy zaś 9. Straty w pierwszym wypadku wynoszą 20.000 zł, w drugim 40.000 zł.

W Dużej Ośnicy w pow. łuckim pra-

Zaparcie. Długoletnie doświadczenia w szpitalach wykazują, że naturalna woda gorzka „Franciszka - Józefa” znakomicie reguluje działalność jelit.

wpodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wybuchł pożar w stodole gospodarza Jana Nagórnego. Ogień wnet przenosił się na sąsiednie zabudowania, niszcząc 7 stodół i 5 stajen. W ogniu padło 5 sztuk bydła. W Starym Czartorysku z nieustalonych przyczyn spłonęły 2 gospodarstwa na szkodę S. Skabury i E. Czyby, a w Smolikowie część domu mieszkalnego własność I. Maruszki.

Od uderzenia pioruna spalil się dom mieszkalny rolnika Szezbry w Rudawkach na Kociewiu. Szkody wynoszą około 4 tysięcy złotych.

Morderca sędziego skazany na śmierć

Przed sądem okręgowym w Ostrowiu rozpoznawana była w trybie doraźnym sprawa przeciwko 57-letniemu rolnikowi Walentemu Ramiędze z pod Krotoszyna oskarżonemu o zabójstwo sędziego Sądu Grodzkiego w Krotoszynie Tadeusza Brochwicz-Arenta.

Zabójstwo to dokonane zostało w następujących okolicznościach: Ramięga będąc niezadowolony z kilku wyroków zapadłych przeciwko niemu, przyjechał dnia 13 czerwca br. do Krotoczyna. Tu błakał się kilka godzin po parku, wreszcie opodal gmachu sądowego spotkawszy sędziego Arenta, oddał do niego dwa strzały, a następnie jeszcze dwa strzały.

Sędzia Arent runął na ziemię, a odwieziony do szpitala zmarł po 36 godzinach.

Po zeznaniach oskarżonego Ramięgi obrońca z urzędu adw. dr.

Różyński stawil wniosek o przekazanie sprawy sądowi zwykłemu i poddanie oskarżonego badaniom psychiatrycznym. Sąd sprzeciwił się temu wnioskowi, dopuścił natomiast drugi wniosek obrony o przesłuchanie żony Ramięgi, 20-letniego jego syna i soltysa wsi Rzemiechowa. Żona uchyliła się od złożenia zeznań, syn Ramięgi natomiast zeznawał, że ojciec po tych przejściach wpadał nieraz w szal, bijąc i tłukąc wszystko w domu.

Po przesłuchaniu świadków o godz. 19 zamknięto postępowanie dowodowe, przemówienia zaś stron ogłoszono w sobotę. O godz. 13 ppoł. sąd ogłosił wyrok mocą którego oskarżony Ramięga uznany został winnym zabójstwa i skazany na karę śmierci. Obrońca oskarżonego odwołał się do P. Prezydenta o łaskę.

Budowa pierwszej drogi stalowej w Polsce

Wydział Robót Publicznych woj. śląskiego przystąpił do budowy pierwszej drogi stalowej na szlaku Królewska Huta — Katowice. Roboty postępują w bardzo szybkim tempie. Z inicjatywy województwa odbył się ostatnio pokaz prac przy budowie drogi. Nowowytbudowana droga składa się z rusztów stalowych, wypełnionych różnymi materiałami drogowymi w zależności od miejscowych warunków. W jak szybkim tempie może postępować budowa takiej drogi, świadczą o tem obliczenia, wykazujące, że na wykonanie 1 metra kawdr. drogi potrzeba 18 minut.

25 988,50 zł. wynoszą Koszta procesu Gorgonowej

W krakowskim sądzie okręgowym zostały dziś ukończone rozliczenia finansowe z procesu Gorgonowej. Jak się okazuje, cały proces kosztował 25.988 zł. i 50 groszy.

Znaczna część tej sumy została przeznaczona na należności dla biegłych. Wizja lokalna w Brzuchowicach wraz z przejazdem kolejowym i utrzymaniem uczestników na miejscu kosztowała 2500 zł. Resztę kwoty pochłonęły przejazdy kolejowe i utrzymanie świadków w Krakowie, porto itd.

Rozliczenie zostało dziś przesłane z sądu okręgowego do sądu apelacyjnego dla zatwierdzenia.

Trąba powietrzna nad Francją

Silne burze, panujące od tygodnia w całej prawie Francji, dają się dotkliwie odczuć na kanale La Manche, odbiły się dnia 20 bm. po południu na Rouen w postaci niezwykle silnej trąby powietrznej. Około godz. 5 robotnicy, pracujący w porcie, spostrzegli w odległości kilkuset metrów trąbę powietrzną w postaci wysokiego stożku, unoszącego gałęzie, drzewa i deski. W kilka sekund huragan uderzył w fabrykę brykietów firmy Pierret nad Sekwaną. Budynki, zajmujące około 3500 metrów kwadr., runęły jak domki z kart. Na szczęście cały personel robotniczy był na zewnątrz budynku i tylko dwie robotnice są ranne. Szkody są olbrzymie.

Rozpoczął się proces beatyfikacyjny Piusa X

W Rzymie ukonstytuował się trybunał, który będzie prowadził proces beatyfikacyjny Piusa X. w następującym składzie: kardynał Paccelli — prezes, sędziowie delegaci: arcybiskup Cherubini, patriarcha Vicentini, promotor monsignor Ravana, notariusz mons Nardone i zastępca notariusza mosn Callori di Vignali.

Trybunał złożył przepisana przysięgę i przystąpił do procesu powołując szeregi świadków, którzy będą zbadani celem otrzymania przepisane kanonicznie materiału do ogłoszenia dekretu beatyfikacyjnego.

Jak wiadomo Pius X. uszedł wśród wiernych za świętego i przy Jego grobie medla się codziennie tłumy pielgrzymów.

Znowu sensacyjne porwanie w Ameryce

Niewykryci dotychczas zbrojcy porwali w Sant Paul w Ameryce syna bogatego właściciela browaru Hamma, żądając złożenia w określonym miejscu okupu w sumie 100.000 dolarów. W ra-

kie niewykonania tego żądania, bandyci zagrozili uśmierceniem młodego Hamma. Pomimo tych groźb, rodzina porwanego oddała sprawę w ręce policji.

„Król sacharyny“ przed sądem

W poniedziałek rozpoczął się przed sądem okr. w Katowicach niezwykle sensacyjny proces karno-skarbowy przeciwko „królowi“ sacharyny Wolfowi Zmigrodowi, jego współnikowi Maksowi Saperowi oraz 6-ciu towarzyszą, oskarżonym o zorganizowanie na olbrzymią skalę przemytu sacharyny z Niemiec do Polski. Działalność tej szajki trwała od kilku lat.

Najciekawszą postacią w tej sprawie jest Wolf Zmigrod, w którego niepodzielnem władaniu, gwarantowanym specjalnymi umowami, znajdowała się południowo-zachodnia część kraju z całą Małopolską i Kongresówką po Łódź włącznie. Sacharynowy Al Capone polski ma niesłychanie ciekawą biografię, godną scenarjusza filmowego.

W odrodzonej Polsce Zmigrod wypłynął na szersze wody. Za siedzibę swej działalności obierał Bytom i przystępuje jako współnik do przedstawicielstwa fabryki sacharyny Falberga, której produkcję, przy pomocy wspaniałego zorganizowanego aparatu przemysłowego, przesądza do Polski. Prace ułatwia nawiązanie „kontaktu“ z niektórymi funkcjonariuszami na granicy. Podczas kiedy Saper zajmuje się organizacją dostawy do Bytomia, Zmigrod czuwa nad zbytem sacharyny w Polsce.

Z chwilą powstania syndykatu sacharynowego w Niemczech Zmigrod i Saper zawierają formalną umowę z przedstawicielem syndykatu niemieckiego, Zygmuntem

Weissmannem, zobowiązując się pod wszelkimi rygorami przemycać do Polski 40.000 kg sacharyny rocznie. Umowę tę co roku odnawiano. Są wszelkie po temu dane, że przez cały czas istnienia syndykatu sacharynowego w Niemczech Zmigrod i jego szajka przemycała do Polski, nie licząc poprzedniego okresu, 160.000 kg sacharyny, wyrządzając skarbowi państwa szkodę na 30 milionów złotych.

Druhem Zmigroda jest przez cały czas godna jego małżonka o burzliwej wprawdzie przeszłości, lecz dzięki temu zdecydowana na wszystko. Kiedy Zmigrod wraz z towarzyszami znalazł się za kratą, pozostający na wolności współnicy planują z inicjatywy małżonki i pod jej przewodem plan ułatwienia ucieczki Zmigrodowi. Wszystko zostało z precyzją obmyślane.

Lekarz więzienny uznaje Zmigroda za chorego i decyduje, że jest konieczna wizyta u specjalisty, któryby dokonał prześwietlenia. Służący tego specjalisty jest już wtajemniczony. Po wizycie u niego ma Zmigrod zniknąć. Oczekują nań już w Zawierciu z przygotowanym paszportem, a stamtąd ma wyjechać do Czechosłowacji.

W ostatniej chwili Zmigrod się zawahał. Nie przypuszczał, że sprawa dla niego jest naprawdę groźna i sądził, że po upływie dwu lat będzie mógł wyjść na wolność i rozpocząć swą działalność.

Dopiero od obrońcy dowiedział się, jaka kara mu grozi.

Bezpłatne pozwolenie na broń dla doręczycieli pieniędzy

W odpowiedzi na memorjal Związku Niższych Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów R. P. ministerstwo poczty i telegrafów wyjaśniło, że na podstawie obowiązujących przepisów doręczycielom pieniędzy przysługuje prawo do bezpłatnych pozwoleń na broń dla obrony osobistej, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Bezpłatne pozwolenia na broń otrzymywać mogą jednak doręczyciele pieniędzy tylko w tych miejscowościach, w których bezpieczeństwo, według orzeczenia kompetentnych władz, jest zagrożone.

Ile jest katolików na świecie

Według obliczeń pewnego statystyka angielskiego ogłoszonych w piśmie, ogólna ilość katolików na świecie wynosi 363.764.793, z czego:

W Europie obrz. łacińsk. 200.274.033, innych obrz. 5.900.814 — razem 206.174.847; w Azji obrz. łacińskiego 7.455.631, inne obrz. 1.109.316 — razem 8.564.947; w Afryce obrz. łacińskiego 5.735.548, inne obrz. 62.137 — razem 5.797.685; w Ameryce obrz. łacińskiego 129.829.068, inne obrz. 708.378 — razem 130.537.446; w Australji obrz. łacińsk. 12.689.868, inne obrz. — razem 12.689.868. Ogólna suma obrz. łacińskiego 355.984.148, inne obrz. 7.780.645 — razem 363.764.793.

Równocześnie pismo to ogłosiło statystykę, dotyczącą protestantów na całym świecie, z której wynika, że ogółem członków kościoła protestanckiego jest na świecie 177.862.523 (z tego 112.512.796 wypada na Europę a 49.600.000 na Amerykę). Schizmatyków prawosławnych jest ogółem 168.796.976.

Kto wygrał w loteryję?

Główne wygrane.

5-ty i ostatni dzień ciągnięcia.

150.000 zł nr.:	120496.			
2.000 zł nr.:	47832	121356	130121.	
1.000 zł nr.:	37160	80908	93843.	
500 zł nr.:	1129	5429	67074	87807
88188	99257.			
400 zł nr.:	29783	33467	38643	54283
64642	65699	71197	73055	74144
92645	125538	137828	146165.	
250 zł nr.:	43577	56753	57577	61758
93270	94196	114798	122201	143240.
200 zł nr.:	802	6443	6943+	7446
8485	13138	14373	15635	19586
35333	36890	40379	42584	45770
49974	51344	52918	61271	61384
82771	89462	92616	103726	114270
123544	133715	134517	134723	149574
				150640

365
obiadów

PRZEZ
Ł. Cwierzakową

autorkę „Kursu gospodarstwa dla Kobiet“, „Jedynych praktycznych przepisów“ „Poradnika porządku“ i t. d.

Cena z przesyłką zł 8,60

Przesyłkę skuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. — Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym bez jakichkolwiek kosztów na konto nasze w P. K. O. Poznań, Nr. 200 420.

Zakłady Graficzne i Wydawnicze
Wiktora Kulerskiego
w Grudziądzu - Pomorze.

Echo Świata

Nr. 25

już wyszedł z druku

jest do nabycia we wszystkich księgarniach i miejscach sprzedaży gazet. Zamówienia abonamentowe przyjmują wszystkie Urzędy Pocztoowe, lub można skutecznie wprost w administracji w Grudziądzu.

Abonament kwartalny 75 groszy.

Kawaler

lat 22, średniego wzrostu, Pomorzanie, posiadający 52 mrg. gospodarstwo w pow. Chełmińskim, szuka panny od 18-25 lat celem ożenku, młoda wdowa nie-wykluczona, pożądana gotówka 6.000 do 8.000 zł Oferty z fotografią do Gazyety Grudziądzkiej pod nr. 89/og.

Agenci

poszukiwani przez jedn. z najpoważniejszych instytucji. Trwała egzystencja, stała praca. Zgłoszenia „Poltek“ Lwów, Łożiskiego nr. 6.

Ogłaszajcie w Gaz. Grudziądzkiej

KATOL:ZABIJA robotwo.owady

HUMOR ZAGRANICZNY.

Aparat umożliwiający ujrzenie komornika, zanim zdąży jeszcze wejść do mieszkania. („Götz“).

KS KOSY REZNE KUTE
17 94
„POZNAŃSKIE“ i „ADAMCZAK“
uznane za najlepsze nawet w Ameryce
Cennik wysyła gratis Franko
Najstarsza Firma Poznańska REZNE KUTYCH KOS
FR. ADAMCZAK SP. Z O.O. POZNAŃ
Wawrykał. JADWIGI 11.
Ceny zniżone! Wysyłkę usku-
teczniamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia
za pobraniem pocztowym 17 94

Gospodarstwo na piaskach

Oprac. Stanisław Sienicki
60 stron druku.

Cena wraz z przesyłką zł. 2.30.

Przesyłkę skuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym bez jakichkolwiek kosztów na konto nasze w P. K. O. Poznań nr. 200 420.

Zamówienia przysyłać należy:

Zakł. Graficzne i Wydawnicze
WIKTORA KULERSKIEGO
w Grudziądzu.